

Posudek oponenta bakalářské práce na téma:

**Camera Obscura jako jedinečný nástroj záznamu skutečnosti
Možnosti jejího využití v současné výtvarné edukaci**

Autor práce: Marie Nováčková

3.ročník, bakalářské, prezenční studium, obor Pedagogika - Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělání (B Pg-Vv)

Vedoucí práce: Mgr. MgA. Markéta Magidová

Konzultant práce: Doc. ak. mal. Ivan Špírk

Oponentský posudek vypracoval: MgA. Jan Pfeiffer

Teoretická část práce:

V úvodu teoretické části autorka obsáhle osvětluje historii camery obscury. V podkapitole Médium malířské práce nás autorka seznamuje s užíváním camery obscury jako podkladu pro umělecké dílo, jako skici, prvotní konstrukce, která je následně dotvořena do výsledného artefaktu. Je zde vhodně uvedena řada jmen autorů i děl pro dostatečné dokreslení. V následujících kapitolách Camera Obscura jako autor díla a Camera Obscura jako prostředník primárního záznamu skutečnosti autorka představuje rozměrné camery obscury, místnosti, které promítají venkovní obraz na své zadní stěny. Představeny jsou jak barokní observatoře, pracující na tomto principu, tak i současní autoři, osvěčující zadní stěny pokojů okolním prostředím, které v závěru dokumentují digitální fotografií. Toto spojení poukazuje na dlouhodobost této techniky a na její současné podoby. V podkapitole Pin hole fotografie jako individuální pojetí světa vybírá autorka tvůrce pracující s ručně vyrobenými fotoaparáty, vhodně porovnává přístupy a odlišnosti postupů, obzvláště citlivě definuje práci Miroslava Tichého, doplněnou vhodnými citáty Bauxmana a Vančáta. Veškerý popis autorů je doprovázen dobře zvolenými reprodukcemi. Celá teoretická část se uzavírá kapitolou Světový den dírkové fotografie, při kterém vznikají tisíce fotografií nadšenců, které jsou následně digitalizovány a vystaveny do následujícího roku, což poukazuje na atraktivnost této romantické cesty dokumentování světa, která přetrvává.

Praktická část práce:

Autorka na praktické části práce pracovala po delší dobu, postupně vytvářela různé typy kamer, experimentovala pokus – omyl, což ji zavedlo k pozoruhodným výsledkům. Pořízené snímky neměly jednoznačný narativ, ten se později autorka rozhodla doplnit o kresbu, čímž se z archivu snímků z různých míst stal jeden příběh "Hráč na varhany". Inspirací pro příběh byla autorčina dvacetidenní cesta na kole. Její úseky se v metaforické podobě odrazily i v samotném příběhu. Autorka zmiňuje estetiku a díla autorů F. Skály a T. Burtona jako inspirační zdroje, jejich zmínění vnímám jako prakticky nezbytné pro kontextualizaci práce. Oceňuji snahu o textovou úspornost a ponechání vyznění obrazové části. Celkově je práce výjimečně propracovaná jak po stránce koncepční – řazení jednotlivých kapitol, tak i po stránce vizuální – např práce s černobílou a barevnou fotografií v logice vyprávěného příběhu. Tisk a vazba dodávají práci profesionální charakter, rozměr knihy je velkorysý a umožňuje dostatečný ponor do reprodukcí. Kniha je skutečně zdařilé dílo, přeji autorce, aby se jí zdařila i díla další a nepolevila v zájmu o objevování nových možností a rozvíjení svého tvůrčího potenciálu.

Didaktická část práce:

V didaktické části autorka prokazuje své znalosti o možnostech camery obscury a umně je převádí do pásma dílen navržených pro ZUŠ. Autorka zdůrazňuje důležitost seznamování žáky s fotografií, která není jen spotřebním a rychlým záznamem, ale snímkem, který díky svému procesu je zážitkem sám o sobě. Velmi sympatický je rovněž způsob, jakým autorka do plánu zahrnuje i současné trendy v pořizování snímku, např selfie pomocí camery obscury je skvělý způsob, jak módní nadužívání fotografie proměnit v prožitek a uvědomění si toho, co opravu konám. Věřím, že se zdaří dílny autorce zrealizovat a bude je i v budoucnu rozvíjet.

Doporučuji k obhajobě.

1

MgA. Jan Pfeiffer

Otázka k obhajobě:

Jakým způsobem byste prezentovala výsledky z žáky?

Jaké další technické výtvarné možnosti vidíte v užití camery obscury ve své budoucí práci?